

GRØNT HJØRNE

OFFENTLIG INFORMASJON

NR 2

2015

Gratis
å levere avfall

SIDE 6-7

Sorterer du
riktig?

SIDE 4-5

LEDER

Det nærmer seg jul, og hva passer vel da bedre enn å gi noen gaver fra oss i Helgeland Avfallsforedling IKS til befolkningen i våre seks kommuner. Vi jobber hele tiden for å få sortert det avfallet vi får inn på best mulig måte. Dette innebærer å få sendt mest mulig til gjenbruk og materialgjenvinning. Energigjenvinning er siste utvei, men noe vi prøver å unngå.

Dette innebærer at vi kontinuerlig jobber for å tilpasse oss tiden vi lever i. Her kommer også dere som kunder inn. Vi må også fornye oss i forhold til tjenestene vi leverer til dere.

Vi vil fra 2016 slutte å sende ut våre Tømmekalendre i papirformat. Dette har flere fordeler. Vi sparer miljøet ved at vi bruker mindre papir, og de digitale formatene med vår App «Min Renovasjon» og hjemmeside www.haf.no gir oss mulighet til å oppdatere og gjøre endringer underveis ved behov.

Det vil fra 1. januar bli gratis å levere avfall for private husholdninger ved alle våre gjenbruksstasjoner, og vår Mobile Gjenbruksstasjon. Med vårt mål om å få samlet inn og gjenbrukt/ gjenvunnet så mye av avfallet som mulig, ønsker vi å senke terskelen for å besøke oss. I dette ligger også det at vi ønsker å finne enda bedre løsninger for levering av avfall. Jo bedre og lettere tilgjengelige løsninger vi har, jo større er sjansen for å få inn avfallet og ikke minst at det er sortert.

Etter at vi innførte innsamling av plastemballasje høsten 2014, har vi sett at veldig mange har tatt denne ordningen i bruk. Det er store mengder blå poser som kommer inn, og de fleste med rett innhold. Vi ønsker å minne om at de blå posene kun skal inneholde plastemballasje fra husholdningene. Matavfallet skal i de grønne posene.

Når de aller fleste av innbyggerne gjør en veldig god jobb med dette, er det synd at noen få skal ødelegge dette med å kaste kattesand, glass/ metall og andre helt ulogiske ting i disse posene. Vi ber derfor om at de blå og grønne posene brukes kun til det de er ment for.

Vi flytter i disse dager inn i nytt bygg i Vika. Her vil vi få mulighet til å sortere papir/ papp, glass & metall emballasje og farlig avfall fra våre gjenbruksstasjoner, Returpunkt og innsamlingsrunder. Det vil ikke bli mulighet for å levere avfall ved anlegget i første omgang, men vi jobber som sagt med å hele tiden finne bedre løsninger for at dere skal få levert avfall som vi kan sortere og sende videre til miljøvennlige løsninger.

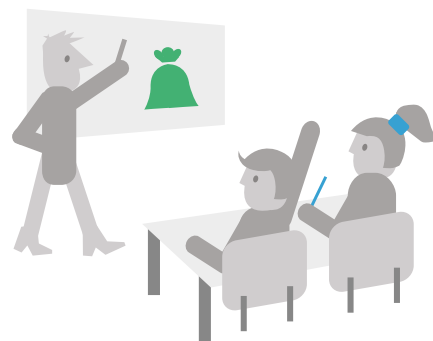
I nybygget vil vi også få en etterlengtet skolestue. Her vil vi ta inn skoleklasser for opplæring og omvisning rundt på anlegget. Dette er noe både vi og våre eiere er veldig opptatt av å fokusere på. Vi håper derfor på mange besøkende til denne og resten av anlegget vårt i tiden som kommer. Så håper vi å komme med flere fine overraskelser i tiden fremover, og at det vi har lansert nå blir godt mottatt.

En riktig god jul og ett godt nytt år ønskes fra oss i HAF IKS.

VISSTE
DU AT

for hver kilo plast som
gjenvinnes sparer vi to
kilo olje?

SKAL LÆRE BARN Å KILDESORTERE

I forbindelse med at HAF flytter inn i nye lokaler ønsker vi å invitere skoleklasser inn i et nytt og tilpasset undervisningsrom. Her kan barna blant annet lære om gjenvinning og gjenbruk.

Vi ser at ungene ofte er veldig interessert i miljøet og lettere å påvirke enn foreldrene. I fjerdeklassen er de i en alder hvor de får med seg mye og tar lærdommen videre. Når de har lært om gjenvinning og gjenbruk får flere barn en «politirulle» hjemme og tar tak i dette. Barn gjør en kjempeviktig jobb for oss, spesielt når det kommer til sortering av avfall, forteller informasjonssjef ved HAF, Geir Benden.

At det vanker uvisshet blant mange i forhold til kildesortering er det ingen tvil om.

– Mange voksne og godt voksne tror vi brenner avfallet. De har en oppfatning av at det ikke nytter å kildesortere. Vi vet at de som kommer på besøk hos oss endrer holdning når de ser at det nytter, sier han.

HAF dekker busstransport

Det nye bygget er 2400 m² kvadrat stort og ligger i Vika, rett ved der HAF holder til i dag. I det nye bygget har HAF fått laget et undervisningsrom hvor alt er lagt til rette for at skoleklassene på Nord-Helgeland kan komme på omvisning.

– Vi kommer til å invitere alle fjerdeklassinger hit. Vi vil også ta inn andre grupper ved forespørsel og har kapasitet til å ta inn 15 til 20 elever om gangen, forteller Geir.

Opplegget vil være klart til å ta i bruk allerede i uke 51. Dersom en klasse vil komme til HAF, dekker bedriften busstransport til og fra skolen.

Stor interesse blant skolene

Kontaktlærer Hanne Torrisen i klasse 4A ved Lyngheim barneskole i Mo i Rana, ser frem til å ta med elevene sine til HAF for en grundigere innføring av kildesortering.–

**“Barn gjør en
kjempeviktig jobb for
oss, spesielt når det
kommer til sortering
av avfall”**

Jeg synes det er kjempe bra at elevene kan få undervisning ved de ulike arenaene. Det er alltid bedre at barna får se hvor søppelet ender og kanskje hva det kan

bli til, understreker Hanne. Selv lærer de skoleungene hvordan de skal sortere søppel og har tre sorteringer inne klasserommene.

– Vi har egen papirkurv der alle kaster melkekartongene og lignende, en kurv til matavfall og en til restavfall. Barna er opptatte at det ikke skal være søppel. Når vi er ute på tur plukker de opp etter seg og andre. Vi har en policy at det skal se likedan ut når vi drar som når vi kom, sier hun.

Vil unngå transport gjennom byen

HAF flytter for å få ting innomhus. Det gjelder papp og papir, glass, metallemballasje og farlig avfall som i dag håndteres utendørs ved HAF Røssvoll.

– Med dette unngår vi å måtte transportere avfall gjennom byen og unngår unødvendig mange trailere på veiene. Vi ønsker å transportere så mye som mulig med toget videre, understreker Geir Benden.

Han ber alle skoler om å ta kontakt for nærmere avtale.

INGEN SEKK TIL JULEPAPIR

Fra i år må du kaste gavepapiret i restavfallet.

Gavepapir inneholder så mye farge og voks at andelen papir er svært liten, derfor er det uegnet til resirkulering.

Bruk gråpapir

Gråpapir, også kalt kraftpapir kan resirkuleres som papir, vi vil derfor anbefale å pakke inn gavene i slikt papir. Kraftpapir kjennetegnes ved at det har en ruhet og svake striper. Som oftest er det brunt, men flere butikker har det nå i mange farger og mønster.

Slik kaster du julegave innpakningen

- Gavepapir skal kastes i restavfallet.
- Det meste av pakkebånd og rosetter er laget av plast og kan kastes som plastemballasje - er du usikker kast det i restavfallet.
- Gråpapir/kraftpapir kastes i papirsekken/dunken.
- De fleste merkelapper kan kastes i papirsekken/dunken.

Tips for mer miljøvennlig innpakning

- Bruk gråpapir eller kraftpapir.
- Finn alternativt gavepapir, f.eks. gamle aviser, julehefter eller nøytrale esker du har liggende.
- Bruk silkebånd, hyssing og lignende da man kan ta vare på disse og bruke de igjen.
- Dekorér pakkene med kvist, kongler, pepperkaker eller godteri.
- Gjør innpakningen til en morsom førjulsaktivitet med barna. Tegn eget mønster på gråpapiret eller klipp ut snøkrystaller i papir man kan bruke som dekor.

SORTERER DU RIKTIG?

Vi har laget til en oversikt slik at du ikke lenger skal være i tvil om hvor du skal kaste hva.

MATAV FALL

I matavfallet kan du kaste alle matrester og i tillegg:

- Mindre beinrester
- Eggeskall
- Kaffegrut med og uten filter
- Teposer
- Tørkepapir og servietter

IKKE KAST:

- Frityrolje/matolje (helles i en brennbar beholder som lukkes og legges i restavfallet)
- Bleier (restavfall)
- Hundeposer (restavfall)
- Avskårne blomster og planter (kompost/restavfall)

PLAST- EMBALLASJE

Plastemballasje er all plast som det har vært mat, drikke eller andre husholdningsvarer i f.eks:

- Plastflasker og plastkanner
- Plastpottter og plantebrett
- Aluminiumsfarget plast (potetgullposer, kaffeposer o.l.)
- Plastbegre
- Plastfolie

Skull bort de verste matrestene med kaldt vann, går ikke dette kaster du plastemballasjen i restavfallet.

IKKE KAST:

- Hardplast (leker, penner, kjøkkenredskaper o.l.)
- Flasker og kanner som har inneholdt giftig eller ekstremt brannfarlig avfall
- Isopor (Røssvollhei Gjenbruksstasjon)

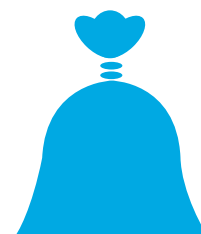
RESTAV FALL

I restavfallet kan du kaste det som blir igjen når det gjenvinnbare avfallet er sortert ut, som f.eks.

- Tilgriset papir og plastemballasje
- Porselen, krystall og keramikk.
- CD- og DVD covere.
- Hardplast (leker, penner, kjøkkenredskaper o.l.)

IKKE KAST:

- Matavfall (grønnposer)
- Plast (blå poser)
- Batterier (EE- avfall)
- Blinkesko (EE-avfall)
- Brukte klær og sko (Fretex/Askeladden)

Husk
dobbel knute
på posen

Mer informasjon og
klippekort vil du motta
i posten i løpet av
desember

LEVER GRATIS AVFALL I 2016

Neste år åpner HAF opp for seks gratis leveringer av avfall på alle deres gjenbruksstasjoner.

Tanken er at vi ønsker at folk skal kildesortere enda mer, forteller informasjonssjef ved HAF, Geir Benden.

Tilbudet er et prøveprosjekt som i første omgang skal forløpe i 2016. Målet er at dette skal være klart allerede første januar til neste år.

– Dette er en ny ordning som stadig flere gjenbruksstasjoner rundt om i landet begynner med, og det er ikke tvil om at flere vil levere avfall med en slik ordning. Dette er kun for private husstander og gjelder alle våre gjenbruksstasjoner; Korgen, Hemnesberget, Nesna, Vågaholmen og Røssvoll, samt vår mobile gjenbruksstasjon. Vi ønsker mest mulig avfall, men tror samtidig mye mer kan gjenbrukes og eventuelt leveres til brukthandelen, Askeladden.

I dag er elektronikk, metall og farlig avfall gratis å levere. Med den nye ordningen kan alt annet avfall leveres kostnadsfritt. Hver levering vil begrense seg til det du får inn i en personbil og en fullastet henger.

– Vi jobber i første omgang med å få til et klippekortsystem som etter hvert kan gå over til elektronisk registrering, sier Geir.

Mange turer til HAF

Svein Skogsøy bor i Mo i Rana og er med sitt femte lass på Røssvoll så langt i år.

– Jeg kvitter meg jevnlig med avfall og er vel stort sett flink til å sortere. På grunn

av oppussing av hus har det blitt ekstra mye i det siste, sier Svein.

Han skal fortsette oppussingen av andre etasjen neste år og sier det vil bli mange turer til HAF på Røssvoll i 2016.

– Jeg synes det er et veldig bra miljøtiltak av HAF og åpne opp for seks gratis leveringer i året. Man har sett folk hive fra seg ting i skråninger og lignende, så dette er et kjempebra miljøtiltak for at avfallet skal komme på rette plassen, sier han og fortsetter:

– At HAF er en totalleverandør er veldig bra for da kan jeg levere alt på ett sted, og så er betjeningen her oppe blide og hjelpsomme.

Positiv utvikling

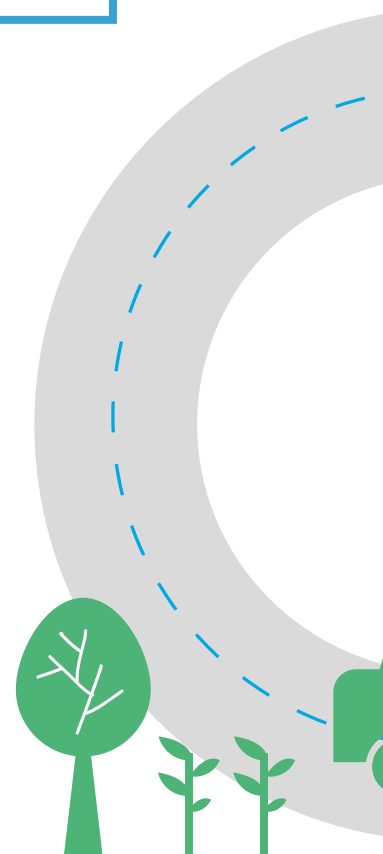
Kenneth Rødahl har vært ansatt i HAF i 20 år og har sett hvordan ting har utviklet seg gjennom årenes løp. Han mener folk flest har blitt mer miljøbevisste og flinkere til å sortere avfall.

– Jeg husker hvordan det var her da jeg begynte i 1995. Da gikk alt rett på deponiet, enten det var elektronikk eller møbler. Nå sorteres alt, og for kundene som kommer hit har det blitt veldig oversiktlig. Alle de ansatte ved HAF Røssvoll har tatt fagbrevet i gjenvinningsfaget og vi er veldig behjelpelige dersom noen lurer på noe eller trenger hjelp til å bære, sier han.

Etter at de blå posene for plastikk ble innført opplevde de ansatte ved HAF en

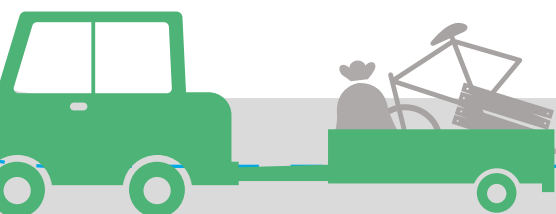
økning av de grønne matavfall posene, noe de tror er fordi folk ble enda mer bevisste på sorteringen.

– Det var et rush her i den tiden. Ellers er det jevnt over godt med trafikk, og mot juletider har vi registrert at mange pusser opp. Det kommer stadig vekk folk som aldri har vært her tidligere. Vi tror og håper at når vi åpner opp for seks gratis leveringer i året vil terskelen for å sortere bli enda lavere, sier HAF-ansatt, Thore Hanssen.

- Jeg synes det er et veldig bra miljøtiltak av HAF og åpne opp for seks gratis leveringer i året, sier Svein Skogsøy som er med sitt femte lass på Røssvoll så langt i år.

ÅPNINGSTIDER GJENBRUKSSTASJONER

Røssvoll:

Mandag og onsdag: 12.00- 19.00
Tirsdag og fredag: 08.00- 15.00
Torsdag: 12.00- 15.00
Lørdag: 09.00- 13.00

Nesna:

Torsdag: 14.00- 19.00

Hemnesberget:

Tirsdag: 14.00- 18.00
Onsdag: 14.00- 18.00

Vågaholmen:

Onsdag: 14.00- 15.00

I tillegg første onsdag hver mnd:
16.00- 18.00 (untatt helligdager)

Korgen:

Tirsdag: 14.00- 18.00
Torsdag: 14.00- 18.00

LURER DU PÅ NÅR DUNKEN DIN TØMMES?

Neste år vil vi ikke dele ut tømmekalender, men det er flere måter du kan holde deg oppdatert på når dunken din tømmes.

Bruk vår app

Med vår App "Min Renovasjon" så har du tilgjengelig mange praktiske funksjoner et vanlig hushold trenger. Du kan holde deg oppdatert og til og med få direktevarsel om tømming slik at du ikke glemmer å bære ut avfallet til riktig tid. Aldri mer fulle søppeldunker!

NB! Ved oppdatering av App må adresse legges inn på nytt.

Etter nedlastning av vår App må du velge kommune, så adresse, og så sette varselingene du ønsker for å få melding før tømming.

Se vår webside

På vår webside under "når tømmes" kan du søke opp din adresse og få informasjon om når din neste hentetid er, du kan også se tømmedager for hele året.

Her finner du også informasjon om returpunkter, gjenbruksstasjoner og sortering.

Kontakt kundesenteret

Ringer du vårt kundesenter kan vi informere om når din neste hentetid er. Du kan også gjennom kundesenteret bestille tømmekalenderen på PDF eller papir. Tlf: 75 19 82 00

SMS varsling

På vår webside under "når tømmes" kan du registrere ditt mobilnummer og få varsel på sms dagen før avfallstømming. Tjenesten er gratis.

Helgeland
Avfallsforedling
IKS

GRØNT HJØRNE

Redaktør | Geir Nerdal
Tekst | Karina Solheim,
Geir Benden og Spiren Design
Foto | Karina Solheim, Loop, Istock
Opplag | 17.000
Papir | Miljømerket
Design | www.spirendesign.no
Spiren Design og Foto AS

Besøksadresse | Moloveien 8, 8622 Mo i Rana
Postadresse | Postboks 1295, 8602 Mo i Rana
Kontortid | mandag – fredag kl 08.00–15.30
Tlf kundesenter | 75 19 82 00
E-post | haf-info@haf.no
Web | www.haf.no

